

Vježba 5.5. – Razmišljanja o pravdi

Odgojno - obrazovni ciljevi	Učenici razumiju da postoje različita gledišta o pitanjima pravde. Učenici razvijaju razumijevanje ravnoteže između prava i obveza.
Materijali	Radni listovi koji sadrže razmišljanja A ili B.

Postupak

1. Izabire se jedno od pravila koje će se razmatrati.
2. Razred se dijeli u grupe od četiri ili šest.

Polovica grupe dobivaju list A, a drugi list B.

Svaka podgrupa priprema argumente koliko je najviše moguće kako bi obranili izjavu na njihovom listu.

3. Grupe se ujedinjuju. Članovi podgrupe A predstavljaju svoje gledište članovima podgrupe B, koji moraju pozorno slušati i sastavljeni bilješke.

Onda je red na podgrupu B.

Nakon prezentacije argumenata može slijediti razdoblje za postavljanje pitanja.

4. Podgrupe A i B izmjenjuju uloge. Ne smiju biti unaprijed obaviješteni o ovom djelu vježbe. Dano im je par minuta kako bi razmislili o argumentima.
5. Grupe pokušavaju usvojiti zajedničko pisano stajalište o problemu koji se raspravlja.
6. Pitanja za razmišljanje:
  - Koje poteškoće ste susreli u pokušaju da dođete do zajedničkog stajališta?
  - Je li vam je činjenica da ste izmijenili uloge olakšala ili otežala da se usuglasite oko zajedničko stajališta?

Dodatak

Učitelj/ica (ili učenici) traže slučajeve u kojima je sloboda izražavanja (ili dječjeg rada) kontroverzna tema.

- Na koji način se mogu balansirati prava i obveze?
- Nameću li dužnosti- odnosno prava –ograničenja određenih prava?

Informacija koja se pruža u medijima trebala bi se koristi za analizu slučaja. Istraživanje bi se trebalo proširiti i na druga ljudska prava, npr. sloboda kretanja ili pravo vlasništva.

Materijali

(vidjeti iduću stranicu)

Stajalište A: Sloboda izražavanja

U poštenom društvu sloboda izražavanja temeljno je ljudsko pravo koje se ne bi smjelo ograničiti. Razmislite o sljedećim činjenicama:

- negativni učinci cenzure;
- političke implikacije njegovog ograničenje i neslaganja s njime;
- okolnosti pod kojima ga države ograničuju;
- važnost slobode izražavanje za demokracije;
- bilo koji drugi relevantan problem.

Stajalište A: Dječji rad

Zakoni protiv dječjeg rada trebali i bi se striktno primjenjivati da bi se na taj osiguralo pravo djece imala pravo na igru, obrazovanje kako bi postali zdravi članovi društva. Razmislite o sljedećim činjenicama:

- nedostatak obrazovanja koji je posljedice prisile djece na rad;
- činjenica da djeca često rade u nezdravim uvjetima;
- razlog zbog kojeg dječji rad često iskorištava jest da se djeca ne mogu zaštiti od nepravednog postupanja;
- drugi relevantni problemi.

Stajalište B: Sloboda izražavanja

U pravednom društvu ponekad je potrebno ograničiti slobode izražavanja kako bi se zaštitila ljudska prava. Razmotrite sljedeće činjenice:

- učinci rasističkih komentara o manjinama;
- način na koji se govor može koristiti za poticanje nasilja;
- kako je u nekim zemljama sloboda izražavanja neograničena i dovodi do povrede prava;
- potreba da se promiču dužnosti a ne samo prava;
- neki drugi relevantni problem.

Stajalište B: Dječji rad

U interesu pomoći obiteljima da prežive u teškim ekonomskim uvjetima i da se djeci pomogne da zauzmu ulogu u društvu, djeca bi trebala raditi i pomagati svojim obiteljima. Razmotrite sljedeće činjenice:

- činjenica da u nekim društvima u kojima je zaposlenost slaba, djeca mogu biti jedini izvor prihoda za obitelj;
- činjenica da u mnogim društvima djeca tradicionalno duže rade nego odrasli;
- mišljenje da sprječavanje dječjeg rada može rezultirati u beskorisnoj izolaciji djece od svijeta odraslih;
- činjenica da rad može biti odgojno iskustvo za djecu;
- neki drugi relevantni problem.